

Koltrast blev Fågelsångsdalens vanligaste revirhållande art 2019. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se

Fågelsångsdalen våren 2019

Årets inventeringar (67:e året sedan 1953) påbörjades 1 april med ett morgonbesök. Det var -2 grader och den svala våren höll i sig hela april och en bra bit in i maj. Dalen besöktes ytterligare fyra gånger i april; tre morgonbesök och ett kvällsbesök. Vid kvällsbesöket var det +11 grader när vi började och ganska blåsigt medan temperaturen hade sjunkit till +7 grader när vi slutade. Alla besök tog ca fyra timmar att gå runt och lyssna och skåda efter de olika arterna.

Det kyliga vädret märktes tydligt på fåglarna som inte var så aktiva. Gärdsmyg, bofink, blåmes, talgoxe och rödhake hördes ändå på olika ställen inom området. På marken blommade vit- och gulsippor, dock i mindre omfattning än 2018. Kanske har torkan under förra sommaren påverkat årets blomning.

I maj gjordes fem besök; två kvällsbesök och tre tidigt på morgonen. Även i maj var morgnarna svala och ganska blåsiga. Den varmaste dagen fick vi 20 maj då det var +24 grader, soligt och svag vind vid kvällsbesöket. Antalet sjungande individer och arter ökade. Vi upplevde i år att bladverket började tätna redan i slutet av april, trots det kylslagna vädret. Efter den varma veckan i maj, då träden var helt utslagna, blev det svårare att hitta fåglarna.

Härlig bofinksång mötte oss redan vid första besöket och hördes sen överallt i dalen. Vid ett flertal tillfällen såg vi både hane och hona och reviren ligger tätt. Antalet revir blev det samma som 2018, dvs. 15.

Gransångarens "salt sill" hördes flitigt överallt i dalen. Ibland var det svårt att avgöra om det var samma sjungande individ, så mycken tid gick åt att stå och lyssna för att säkerställa två sjungande hanar i närheten av varandra. Totalt hittade vi även i år nio revir.

Nötväckans lockrop hördes redan vid första besöket och vi såg flera gånger både hane och hona tillsammans. Vi hittade i år sju revir, en ökning med två sedan 2018. Boet i den torra trädstammen intill en övergång över Sularpsbäcken var besatt även i år och vi kunde studera flitig matning under besöken i maj. Ytterligare en säker matning i ett bohål kunde konstateras vid de sista besöken.

Gärdsmygen är en karaktärsfågel för området. Dess intensiva sång har hörts vid varje besök och vi har kunnat följa dess revirmarkering på olika ställen. Totalt upptäckte vi år 13 revir men det var ibland svårt att avgöra om det var två olika eller en och samma fågel som sjöng.

Den 8 april hördes och sågs en stor flock björktrastar och bland dem hördes rödvingetrast. Vid övriga besök hördes endast en björktrast, så vi konstaterade ett revir.

Vid ett av de första besöken sågs även ett trettiotal ringduvor som flög omkring i den västra delen av dalen. Dess kuttrande läte hördes sedan lite överallt och vi hittade sex revir.

Svarthättan hördes första gången först vid femte besöket 26 april, alltså senare än 2018, beroende på den kalla våren och därmed senare ankomst. Flera individer tillkom under maj och totalt blev det åtta revir, samma antal som 2018.

Koltrastens härliga sång hördes tidigt på flera ställen. Den har helt klart ökat och vi kunde konstatera 16 revir. Vi såg flera par tillsammans och kunde följa matningar.

Näktergal hördes under de sista besöken och vi kunde konstatera tre revir. Andra arter som hördes först de senare besöken var härmsångare, trädgårdssångare och törnsångare, så noteringarna för att sammanställa deras revir är därför färre. En enda gång hördes svartvit flugsnappare vid ett morgonbesök men sen inte igen.

Rödhakens fina sång hördes överallt i dalen. Vi menar att det finns i dag tolv revir, en ökning jämfört med 2018, men det kan vara samma individ som flyttat sig och räknats två gånger. Därför är antalet revir något osäkert.

Rödstjärten lokaliserades till samma ställen som 2018 plus ytterligare ett par alldeles i västra delen av dalen. Intressant är att två av reviren fanns på samma ställen som i fjor.

Starens härmningar och läten hördes redan vid första besöket på flera ställen i dalen. Vi såg matning i två bohål i träden strax man kommit ner i dalen. Ett par hade byggt sitt bo i samma hackspettshål vid trappan ner till den geologiska sevärheten och även där kunde vi följa matningen vid en paus, sittande i trappan.

Ett revir av större hackspett markerades tidigt och vid åttonde besöket hördes tiggläten. Vid de sista tre inventeringsbesöken hördes tiggläten även från ett annat bohål och vi kunde se både hanen och honan komma med mat. Vid de senare besöken hördes lockrop och trummande i västra delen av dalen och vi förmodar ett revir finns även där.

Vi hörde flera gånger både lock och sång av steglits, framför allt de sista besöken. Därför förmodar vi att ett revir har etablerats i år.

Gräsanden uppehåller sig i bäcken på olika ställen, ibland tre hanar och vid några tillfällen har vi sett ett par. Vi har därför markerat ett revir.

Fasan har hörts skrocka under nästan varje besök. De flesta gångerna hördes arten utanför dalen men vid ett flertal tillfällen på ängen inne i dalen, så där har vi markerat ett revir.

Ett par sädesärlor sågs vid flera besök på ungefär samma ställe, så en häckning är trolig.

Talgoxens sång hördes från allra första besöket och vi hittade ett bohål strax efter nedgången i dalen, där vi kunde konstatera matning. Antalet revir blev nio, en minskning från 2018 (11), men på grund av att löverket tätnade så tidigt, har vi säkert missat några individer.

Trädgårdssångaren hördes första gången vid sjunde besöket den 16 maj och hördes sedan vid varje besök. Två av reviren ligger nära varandra, men två sjungande individer hördes tydligt samtidigt.

Trädkryparens svaga lockläte är lätt att missa och någon sång har vi inte hört. Dock har vi sett och hört lock vid några tillfällen, så vi har markerat ett revir. Troligen finns det fler.

Det sista besöket gjordes på eftermiddagen/kvällen 29 maj. Det var en ganska ljummen kväll, 15 grader när vi började och fågelsången var intensiv. Framförallt de senkommande sångarna höll konsert men även bofink, gransångare och gärdsmyg var aktiva.

Totalt sågs 30 arter och antalet revir blev 150. Dalen håller på att växa igen, vilket gör det svårare att upptäcka fåglarna allteftersom löverket ökat. Alla noteringar har därför baserats på hörd sång eller läte.

Övriga arter som vi observerade eller hörde var två nötskrikor, en stenknäck, två stjärtmesar och en gök. Ormvråk, sånglärka och glada har hörts utanför dalen varje gång.

Inventerare: Eva Engberg och medföljande Lena Orrling

seeveg@gmail.com

Nästa blad: Antal häckfåglar i Fågelsångsdalen för ett urval år 1953–2019.

Inventering Fågelsångsdalen, Lunds kommun													
Art	1953	1963	1973	1983	1993	2003	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gräsand						3	2	2	3	2	1	1	1
Ormvråk					1								
Fasan						2	6	8	7	5	3	4	1
Kattuggla									1				
Ringduva					4	9	10	9	8	7	10	6	6
Trädpiplärka	5	6	3	6									
St. hackspett					1			3	3	1	2	2	2
Sädesärta		1		1							1		
Gärdsmyg	1		3	3	10	8	9	14	16	11	11	10	13
Järnsparv	3	3	3	6	2	3	5	3	2	4	4	3	2
Rödhake	6	5	3	4	8	4	10	9	12	5	5	7	12
Näktergal	9	10	11	9	8	3	1	3	4	3		3	2
Rödstjört							8	7	1	4	5	2	3
Koltrast	7	6	10	12	8	11	10	8	12	7	8	12	16
Björktrast					2	4							1
Taltrast		1	1			2			3	1	1	1	1
Kärrsångare		2	1	7		1							
Härmsångare	3	3	3	4	3	6	2	6	4	2	2	2	2
Ärtsångare	1											1	1
Törnsångare	6	7		3	3	5	3	4	4	1	2	1	1
Trädgårdssån.	16	13	11	18	8	6	8	6	7	2	1	5	5
Svarthätta	9	2	3	4	7	11	16	15	17	9	8	8	8
Gransångare						6	14	12	23	16	12	9	11
Lövsångare	23	17	7	13	7	2	18	9	10	8	9	8	8
Grå flugsn.	1		1		3	4							
Sv/v flugsn.	2	15	2	4	2								
Stjärtmes								1					
Entita	2	2	1	2	1	5	4	4	1	1	2	2	2
Blåmes	1	6	5	4	7	9	14	12	11	6	11	10	11
Talgoxe	2	9	7	12	11	12	21	16	10	6	11	11	9
Nötväcka			2	2	2	3	6	3	2	3	5	5	7
Trädkrypare					4		2	3	2				1
Kråka								2	2	1	3	2	1
Stare			6	10	4	2	3	5	3	1	5	5	5
Pilfink			1	1									
Bofink	17	18	17	27	23	24	19	14	12	16	12	13	15
Grönfink			3	2		4							1
Steglits						5		1					1
Hämpling	1	1	1										
Gulsparr				4	1	6	4	8	4	3	2	1	1
Ortolansparv	1												
Antal arter:	19	19	23	23	24	27	23	27	27	25	25	26	30
Antal revir:	115	127	105	158	130	160	195	187	184	125	136	134	150